

หลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ จำนวน ๔๒๐ ชั่วโมง

๑. ชื่อหลักสูตร

(ภาษาไทย)	ผู้ดูแลผู้สูงอายุ	๔๒๐	ชั่วโมง
(ภาษาอังกฤษ)	Care Assistant	420	hours

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีทักษะในการดูแลผู้สูงอายุ
๒. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีทักษะอาชีพในการปฏิบัติงานได้จริง
๓. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมนำความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติไปใช้ประกอบอาชีพดูแลผู้สูงอายุที่ต้องการการดูแล

๓. โครงสร้างหลักสูตร(ตามเอกสารแนบท้ายหลักสูตร)

๔. คำอธิบายหลักสูตร

ศึกษาความรู้ทั่วไปเรื่องการดูแลผู้สูงอายุ การส่งเสริมสุขภาพ โรคกลุ่มอาการและปัญหาที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ การประเมินภาวะวิกฤต การช่วยชีวิต การปฐมพยาบาล การศึกษาสุขภาพองค์รวมและการดำเนินงานของสถานประกอบการให้เป็นไปอย่างถูกต้อง ตามหลักกฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งมีทักษะในการพัฒนาและส่งเสริมให้ธุรกิจดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และศึกษาดูงานในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพเห็นชอบ

๕. เนื้อหาของหลักสูตร(ตามเอกสารแนบท้ายหลักสูตร)

๖. การจัดเวลาและตารางสอน

ให้เป็นไปตามหน่วยงานที่ขอรับรองหลักสูตรกำหนดและเป็นการจัดการเรียนการสอนต่อเนื่อง

๗. จำนวนชั่วโมงที่เรียนตลอดหลักสูตร ๔๒๐ ชั่วโมง

๘. คุณสมบัติผู้เรียน ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน ดังนี้

๑. เป็นผู้มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี
๒. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าการศึกษาภาคบังคับ
๓. เป็นผู้มีสุขภาพร่างกายและจิตใจไม่เป็นอุปสรรคต่อการอบรมและการปฏิบัติงาน

๙. คุณสมบัติวิทยากรผู้สอน(ตามเอกสารที่แนบท้ายหลักสูตร)

๑๐. เกณฑ์การประเมินผล

๑. จะต้องใช้เวลาเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียน
๒. เกณฑ์การตัดสินต้องผ่านการทดสอบภาคทฤษฎีด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. ฝึกปฏิบัติภาคสนาม โดยฝึกปฏิบัติในสถานศึกษาและศึกษาดูงานในสถานประกอบการกิจการการดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิง และภาคปฏิบัติด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๑๑. วิธีการประเมินผล

๑. การทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
๒. การทดสอบการปฏิบัติงานภาคสนาม

๑๒. เอกสารประกอบการเรียนการสอน

โครงสร้างหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ จำนวน ๔๒๐ ชั่วโมง

หมวดวิชา	คำอธิบาย	จำนวน (ชั่วโมง)	ภาคทฤษฎี (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ผู้สอน
๑. ความรู้ทั่วไปของผู้สูงอายุ	๑.๑ ๑.๑ สถานการณ์ผู้สูงอายุ - การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร - สถานะสุขภาพของผู้สูงอายุ - สถานภาพทางเศรษฐกิจ - ความต้องการในการดูแล	๑๕	๔		แพทย์/พยาบาล
	๑.๒ การเปลี่ยนแปลงในผู้สูงอายุ - ร่างกาย - จิตใจ - สังคมเศรษฐกิจ		๓		แพทย์/พยาบาล
	๑.๓ สิทธิและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง - สวัสดิการรักษาพยาบาล - การลดหย่อนค่าโดยสาร - เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ - เบี้ยยังชีพผู้พิการ		๔		นิติกร/พม. พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพรบ.สถาน ประกอบการเพื่อ สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙
	๑.๔ เจตคติต่อผู้สูงอายุในทุกมิติ		๒		บุคลากรทางการ การแพทย์ และ การสาธารณสุข
	๑.๕ การอยู่ร่วมกันและความเข้าใจซึ่งกันและกัน - การสื่อสารที่เหมาะสม - ทักษะการฟัง		๑	๑	บุคลากรทางการ การแพทย์ และ การสาธารณสุข
			๑๔	๑	
๒. การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ	๒.๑ อาหารและโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ	๕๐	๖	๔	นักโภชนบำบัด
	๒.๒ การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ		๓	๓	กายภาพบำบัด/ วิทยาศาสตร์การ กีฬา/บุคลากรทาง การแพทย์ และ การสาธารณสุข

หมวดวิชา	คำอธิบาย	จำนวน (ชั่วโมง)	ภาคทฤษฎี (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ผู้สอน
	๒.๓ การส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ		๓	๓	บุคลากรทาง การแพทย์ และ การสาธารณสุข
	๒.๔ การจัดกิจกรรมนันทนาการและ การชะลอความเสื่อม		๓	๗	กายภาพบำบัด/นัก กิจกรรมบำบัด/ วิทยาศาสตร์การ กีฬา/บุคลากรทาง การแพทย์ และ การสาธารณสุข
	๒.๕ การจัดสภาพแวดล้อม - การเปลี่ยนผ้าปูที่นอน ปลอก หมอน ผ้าห่ม และเสื้อผ้า - การทำความสะอาด สภาพแวดล้อม		๓	๓	บุคลากรทาง การแพทย์ และ การสาธารณสุข/ และผู้เชี่ยวชาญ ด้าน Universal Design
	๒.๖ การใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการ ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ (การนวด การอบสมุนไพร)		๔	๘	แพทย์แผนไทย บัณฑิต/บุคลากร ทางการแพทย์ และการ สาธารณสุข
			๒๒	๒๘	
๓. การดูแล ผู้สูงอายุ	๓.๑ การดูแลส่วนบุคคล - การทำความสะอาดช่องปาก - การดูแลมือเท้า - การทำความสะอาดผม เล็บ ตา หู และจมูก - การอาบน้ำ เช็ดตัว และการแต่งตัว	๗๕	๖	๑๒	บุคลากรทาง การแพทย์ และ การสาธารณสุข
	๓.๒ การคัดกรองเบื้องต้น (สมอง เสื่อม/ภาวะซึมเศร้า/ ADL/IADL/ST๕/๙Q/TGDS)		๒	๒	บุคลากรทาง การแพทย์ และ การสาธารณสุข
	๓.๓ การวัดสัญญาณชีพและการ บันทึกอาการ		๓	๓	บุคลากรทาง การแพทย์ และ การสาธารณสุข
	๓.๔ การฟื้นฟูสมรรถภาพและ		๓	๕	กายภาพบำบัด/

หมวดวิชา	คำอธิบาย	จำนวน (ชั่วโมง)	ภาคทฤษฎี (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ผู้สอน
	กิจกรรมทางกาย ภายภาพบำบัด				บุคลากรทาง การแพทย์ และ การสาธารณสุข
	๓.๕ การเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุและการ ใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน		๒	๔	ภายภาพบำบัด/ บุคลากรทาง การแพทย์ และ การสาธารณสุข
	๓.๖ การใช้ยา (หลักการใช้ยาที่ ถูกต้อง 7R)		๒		เภสัชกร/บุคลากร ทางการแพทย์ และ การ สาธารณสุข
	๓.๗ การป้องกันการติดเชื้อและการ แพร่กระจายเชื้อ และการป้องกัน และควบคุมโรคโควิด 19		๓		บุคลากรทาง การแพทย์ และ การสาธารณสุข
	๓.๘ การชะลอความเสื่อมถอย		๖		บุคลากรทาง การแพทย์ และ การสาธารณสุข
	๓.๙ การดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะพึ่งพิง - การดูแลระบบทางเดินอาหาร (การเตรียมอาหาร การให้อาหารทาง สายยาง) - การดูแลทางเดินหายใจ (การ ให้ออกซิเจน การพ่นยา การเคาะ ปอด การดูดเสมหะ) - การดูแลระบบขับถ่าย (การ ดูแลสายสวนปัสสาวะ) - การดูแลป้องกันแผลกดทับ (จัดท่า เปลี่ยนท่านั่ง ท่านอน พลิก ตะแคงตัว) การพลิกตะแคงตัว		๖	๑๒	บุคลากรทาง การแพทย์ และ การสาธารณสุข
	๓.๑๐ การดูแลแบบประคับประคอง และการดูแลผู้สูงอายุระยะท้าย/ พินัยกรรมชีวิต		๒	๒	บุคลากรทาง การแพทย์ และ การสาธารณสุข
			๓๕	๔๐	

หมวดวิชา	คำอธิบาย	จำนวน (ชั่วโมง)	ภาคทฤษฎี (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ผู้สอน
๔. การประเมินภาวะวิกฤตการช่วยชีวิตการปฐมพยาบาลและการส่งต่อ	๔.๑ การดูแลอุบัติเหตุที่พบบ่อย(ฟกช้ำ แผลถลอก แผลไฟไหม้ มีดบาด สัตว์กัดต่อย)	๒๑	๖	๑๕	บุคลากรทางการแพทย์ และการสาธารณสุข
	๔.๒ การประเมินภาวะวิกฤต				
	๔.๓ การช่วยชีวิตการใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจอัตโนมัติ(AED)				
	๔.๔ การห้ามเลือด				
	๔.๕ การปฐมพยาบาลเมื่อกระตุกหักก่อนส่งต่อ				
	๔.๖ การส่งต่อและขอรับคำปรึกษาแหล่งให้ความช่วยเหลือ(แหล่งเบอร์ที่ควรรู้)				
			๖	๑๕	
๕. โรคกลุ่มอาการและปัญหาที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ	๕.๑ โรคเรื้อรังที่พบบ่อย (ข้อเข่าเสื่อม โรคเรื้อรังที่ไม่ติดต่อ)	๑๐	๑๐		บุคลากรทางการแพทย์ และการสาธารณสุข
	๕.๒ กลุ่มอาการผู้สูงอายุ (ภาวะสมองเสื่อม โรคตา ซึมเศร้า นอนไม่หลับ)				
	๕.๓ ภาวะกลั้นปัสสาวะไม่อยู่ (Incontinence)				
	๕.๔ ภาวะเสี่ยงต่อการหกล้ม (Fall)				
			๑๐		
๖. แนวคิดเกี่ยวกับผู้ดูแล	๖.๑ การจัดการความเครียดของผู้ดูแล(การดูแลทดแทน/การป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว)	๑๑	๒		นิติกร/บุคลากรทางการแพทย์ และการสาธารณสุข
	๖.๒ การดูแลตนเอง		๒		
	๖.๓ บทบาทผู้ดูแล		๒		
	๖.๔ จริยธรรมผู้ดูแล		๒		
	๖.๕ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้ดูแล (แรงงาน), ผู้สูงอายุ และพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙		๓		
			๑๑		
๗. การฝึกทักษะอาชีพ	๗.๑ ทักษะทางภาษา (คำศัพท์เทคนิคเฉพาะ การสื่อสารเบื้องต้นเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ)	๑๘	๖	๑๒	ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้าน

หมวดวิชา	คำอธิบาย	จำนวน (ชั่วโมง)	ภาคทฤษฎี (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ผู้สอน
ด้านภาษา และ คอมพิวเตอร์	๗.๒ ทักษะด้านการใช้ดิจิทัลพื้นฐาน (คอมพิวเตอร์ แอปพลิเคชัน)				คอมพิวเตอร์
			๖	๑๒	
๘. การฝึก ภาคปฏิบัติ	๘.๑ การฝึกงานในสถานดูแลผู้สูงอายุ	๒๒๐		๑๑๐	บุคลากรทาง การแพทย์ และ การสาธารณสุข
	๘.๒ การฝึกปฏิบัติงานในชุมชน			๑๑๐	
				๒๒๐	
๙. การวัดผล และประเมินผล การอบรม	๙.๑ ทดสอบการประเมินภาคทฤษฎี				
	๙.๒ ทดสอบการประเมินภาคปฏิบัติ				
	๙.๓ ทดสอบและประเมินผลด้าน ทักษะการปฏิบัติ				
	๙.๔ ทดสอบและประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม				
	รวมทั้งสิ้น	๔๒๐	๑๐๔	๓๑๖	